

קָשָׁה, פִּינּוֹן שְׁכַתוֹב הַנִּבְּא אֶל הָרוּחַ, מִדּוּעַ פֶּעַם נּוֹסֶפֶת הַנִּבְּא בֶּן אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ? אֵלֶּיָּא מִכָּאן לְמַדְנּוּ סוּד הַחֲכָמָה, שְׁנַיִם עוֹמְדִים כָּאן - אַחַד לְעוֹרֵר מִלְמִטָּה לְמַעְלָה, שְׁאָם לֹא מִתְעוֹרְרִים לְמִטָּה לֹא מִתְעוֹרְרִים לְמַעְלָה, וּבַהֲתְעוֹרְרוֹת שְׁלֵמִטָּה מִתְעוֹרֵר לְמַעְלָה. הַנִּבְּא אֶל הָרוּחַ - מִלְמִטָּה לְמַעְלָה, הַנִּבְּא בֶּן אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ - מִלְמִעְלָה לְמִטָּה.

שְׁחַרְי אֶפְלוּ לְמַעְלָה, בַּהֲתְעוֹרְרוֹת שְׁלֵמִטָּה לּוֹקֵחַ אוֹתוֹ עֲלִיּוֹן מִהַעֲלִיּוֹן מִמֶּנּוּ. כְּמוֹ פְּסוּק זֶה, כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ. מֵאַרְבַּע רוּחוֹת - זֶה דְרוֹם וּמִזְרָח וְצָפוֹן וּמַעֲרָב, וְרוּחַ בָּאָה מִמַּעֲרָב בַּהֲתַחְבְּרוֹת שֶׁל אֱלֹהֵי הָאֲחֵרִים, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (בַּמִּדְבָּר כ"א) כְּרוּחַ נְדִיבֵי הָעָם וְגו'.

וּמִכָּאן יוֹצְאוֹת רוּחוֹת וּנְשָׁמוֹת לְבַנְי הָעוֹלָם לְהַצְטִיר בְּהֵם, וְנוֹשְׁבִים, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר (בְּרַאשִׁית ב) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים. בֹּא רְאֵה, לּוֹקֵחַ מִצַּד זֶה וְנוֹתֵן מִצַּד אֲחֵר, וְעַל זֶה (קֵהֶלֶת א) כָּל הַנְּחָלִים הַלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנוּ מְלֵא. לְמָה אֵינָנוּ מְלֵא? מִשּׁוּם שְׁלוֹקֵחַ וְנוֹתֵן, מְכַנֵּס וּמוֹצִיא.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאל שְׂאֵלָה אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, הוֹאִיל וְגַלְיָה לְפָנֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁבַנֵּי אָדָם יִמּוּתוּ, לְמָה הוֹרִיד נְשָׁמוֹת לְעוֹלָם, וְלְמָה הוּא צָרִיף אֶת זֶה? אָמַר לוֹ, שְׂאֵלָה זֹו לְפָנֵי רַבִּנּוּן שְׂאֵלוֹ כְּמָה וְכְמָה, וּבְאֵרוּחַ, אֲבָל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹתֵן נְשָׁמוֹת שְׁיִוְרָדוֹת לְעוֹלָם הַזֶּה לְהוֹדִיעַ אֶת כְּבוֹדוֹ, וְלוֹקֵחַ אוֹתָן אַחַר כֵּן. אִם כֵּן לְמָה יִרְדּוּ?

אֲכַרִּיז עַל־יְהוּי בְּכָל יוֹמָא, וְלִית מָאן דְּצִיִּית אוּדְנִיָּה לְקַבְּלֵיהּ. הַאי קָרָא קְשִׁיא, פִּינּוֹן דְּכַתִּיב הַנִּבְּא אֶל הָרוּחַ, אֲמַאי זְמַנָּא אֲחִירָא הַנִּבְּא בֶּן אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ.

אֵלֶּיָּא מִכָּאן אוּלְיַפְנָא רְזָא דְחֲכָמְתָא, תְּרִין קְיַיִמִין הָכָא, חַד לְאַתְעָרָא מִתְתַּא לְעִילָא, דְּאִי לֹא מִתְעָרִין לְתַתָּא, לֹא מִתְעָרִין לְעִילָא, וּבְאַתְעָרוּתָא דְלְתַתָּא אֲתַעֵר לְעִילָא. הַנִּבְּא אֶל הָרוּחַ מִתְתַּא לְעִילָא. הַנִּבְּא בֶּן אָדָם וְאָמַרְתָּ אֶל הָרוּחַ, מַעֲיִלָא לְתַתָּא.

דְּהָא אֶפְלוּ לְעִילָא, בְּאַתְעָרוּתָא דְלְתַתָּא, נְקִיט הַהוּא עֲלָאָה מַעְלָאָה מִנִּיהּ. כְּגוֹן הַאי קָרָא, (יִחְזַקְאֵל לו) כֹּה אָמַר ה' מֵאַרְבַּע רוּחוֹת בְּאֵי הָרוּחַ, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת, דָּא דְרוֹם וּמִזְרָח וְצָפוֹן וּמַעֲרָב, וְרוּחַ אֲתִיא מִמַּעֲרָב, בְּאַתְחַבְּרוּתָא דְאַלִּין אֲחֵרְנִין. כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (בַּמִּדְבָּר כ"א) כְּרוּחַ נְדִיבֵי הָעָם וְגו'.

וּמִהֲבָא נְפָקִין רוּחִין וְנִשְׁמָתִין לְבַנְי עֲלָמָא לְאַצְטִיָּירָא בְּהוּ. וּפְחִי, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (בְּרַאשִׁית ב) וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשָׁמַת חַיִּים. תָּא חֲזִי, נְקִיט מִהֲאִי גִיסָא, וְיַהֲיִב בְּגִיסָא אֲחִירָא, וְעַל דָּא (קֵהֶלֶת א) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים אֶל הַיָּם וְהַיָּם אֵינָנוּ מְלֵא. אֲמַאי אֵינָנוּ מְלֵא, בְּגִין דְנְקִיט וְיַהֲיִב, אַעֲיִל וְאַפִּיק.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל שְׂאֵלָתָא לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר, הוֹאִיל וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גְלִי קַמִּיהּ דְּבַנְי נְשָׂא יְמוּתוֹן, אֲמַאי נְחִית נְשָׁמָתִין לְעֲלָמָא, וְאַמַאי אַצְטְרִיף לִיהּ. אָמַר לִיהּ, שְׂאֵלָתָא דָּא קַמִּיָּהּ דְרַבִּנּוּן שְׂאִילוֹ כְּמָה וְכְמָה, וְאוּקְמוּהָ. אֲבָל קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יַהֲיִב נְשָׁמָתִין דְנְחָתִין לְהֲאִי עֲלָמָא, לְאַשְׁתַּמוּדְעָא יְקָרִיָּה, וְנְקִיט לוֹן לְבַתֵּר, אִי הָכִי אֲמַאי נְחָתוּ.